

Karbonátok

Jellemezze a karbonátion szerkezetét a megadott szempontok szerint!

• összegképlete:

• delokalizált pi-kötések száma:

• protonszám:

• elektronszám:

• téralkata:

• kötésszögek:

b) Írja fel egy vízdékony fém-karbonát képletét!

c) A metilnarancs és a fenolftalein indikátorok közül melyik változtatja meg a színét a

b) kérdésben szereplő karbonát vizes oldatában? Milyen színű lesz?

d) Írja fel a c) kérdésben szereplő kémhatásváltozás ioneqnyenletét (a folyamat első lépését)!
Jelölje a Brönsted-féle sav-bázis párokat!

e) Meszes vízbe szén-dioxidot vezetünk. Mi a kezdeti tapasztalat? Írja fel a reakció egyenletét is!

f) Az e) kérdésben keletkezett rendszerbe tovább vezetjük a szén-dioxidot. Mit tapasztalunk? Írja fel a lezajló reakció egyenletét!

g) Felforraljuk az f) kérdésben keletkezett rendszert. Mit tapasztalunk? A széntartalmú ion mely sav-bázis tulajdonságán alapul ez a kémiai reakció? Írja fel a reakció ezt igazoló lépésének ioneqnyenletét!

(2023. május)

Megoldás: (13 pont)

a)	CO_3^{2-}	✓
	1 pi-kötés	✓
	30 proton	✓
	32 elektron	✓
	síkháromszög (trigonális planáris)	✓
	120°	✓
b)	Pl. Na_2CO_3 , K_2CO_3	1 pont
c)	Fenolftalein,	✓
	lila lesz (bíbor, piros)	✓
d)	$\text{CO}_3^{2-} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{HCO}_3^- + \text{OH}^-$	1 pont
	b ₁ s ₂ s ₁ b ₂	együtt: 1 pont
e)	Fehér csapadék válik le (az oldat megzavarosodik)	1 pont
	$\text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{CO}_2 = \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$	1 pont
f)	A csapadék feloldódik (vagy szintelen oldat keletkezik)	✓
	$\text{CaCO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} = \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$	1 pont
g)	A csapadék újra kiválik.	✓
	A hidrogén-karbonát-ion amfoter.	1 pont
	$2 \text{HCO}_3^- = \text{CO}_3^{2-} + \text{H}_2\text{CO}_3$	
	vagy $2 \text{HCO}_3^- = \text{CO}_3^{2-} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	1 pont

Bármely két ✓ 1 pont